

STOWARZYSZENIE DORADCÓW SZKOLNYCH I ZAWODOWYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

JA NA RYNKU PRACY:
MOJE TALENTY I MOJE KOMPETENCJE
16 – 22 .10. 2017 r.

OGÓLNOPOLSKI TYDZIEŃ KARIERY

Wyzwania współczesnego ryнку pracy

19.10.2017

Katarzyna Piżuch

Rynek pracy

To miejsce, gdzie podaż spotyka się z popytem,
i gdzie kształtuje się cena.

To miejsce, gdzie spotykają się i zawierają transakcje
(kupna lub sprzedaży pracy) poszukujący pracy
(sprzedający) z pracodawcami (kupujący).

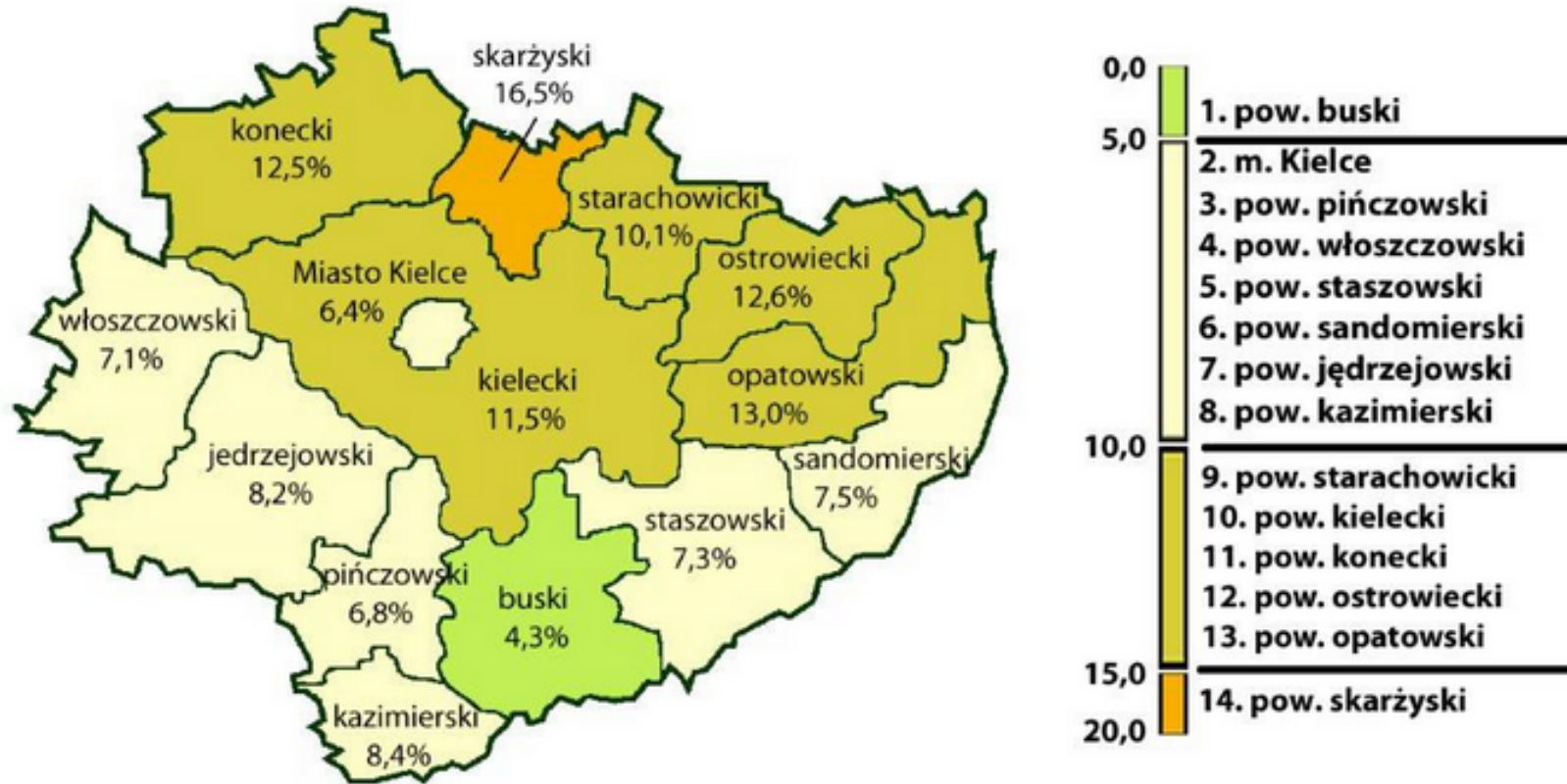
To całokształt zagadnień związanych z kształtowaniem
podaży i popytu pracy, obejmujący m.in. Warunki
dokonywania transakcji między osobami oferującymi pracę
(pracobiorcami) za określoną płacę a jej nabywcami
(pracodawcami).

Osoby chcące się zatrudnić kształtują **podaż** na rynku pracy, osoby
poszukujące pracowników - **popyt**, zaś **produktem** są: wykształcenie,
kwalifikacje, umiejętności, dyspozycyjność, siła fizyczna itp.

Stopa bezrobocia w powiatach województwa świętokrzyskiego

STAN W DNIU 31 SIERPNI 2017 R.

WOJEWÓDZTWO - 9,1%

KRAJ - 7,0%

Najczęściej wymieniane rodzaje bezrobocia w literaturze:

1. Bezrobocie frykcyjne
2. Bezrobocie strukturalne
3. Bezrobocie cykliczne (koniunkturalne)
4. Bezrobocie równowagi i nierównowagi
5. Bezrobocie krótko- i długookresowe

Warto jednak również wspomnieć o:

Bezrobociu sezonowym

oraz

Bezrobociu pokoleniowym

Bezrobocie frykcyjne związane jest z naturalną płynnością siły roboczej, którą umożliwiają mechanizmy rynku pracy oraz pełna swoboda zmiany miejsca zatrudnienia i wyboru stanowiska pracy. Ma ono charakter dobrowolny, tzn. decyzje o zwolnieniu się z pracy w celu znalezienia innego zajęcia podejmują sami pracownicy a czas poszukiwania pracy jest stosunkowo krótki.¹

Bezrobocie strukturalne jest rezultatem przekształceń w strukturze gospodarki. Występuje wówczas, gdy brak równowagi na rynku pracy jest wynikiem niedopasowania struktury podaży i popytu na pracę ze względu na kwalifikacje, wykształcenie, zawód, miejsce zamieszkania. Bezrobocie to może mieć charakter dosyć trwały, gdyż jego likwidacja wymaga zazwyczaj zmiany zawodu, kwalifikacji czy miejsca zamieszkania.¹

Bezrobocie cykliczne (koniunkturalne, keynesowskie)

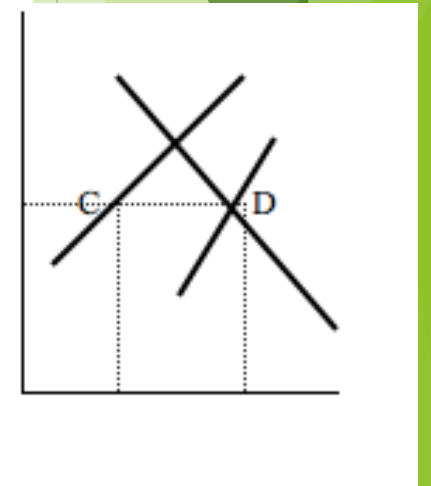
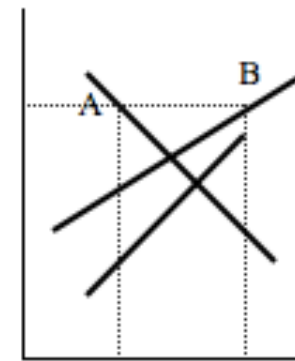
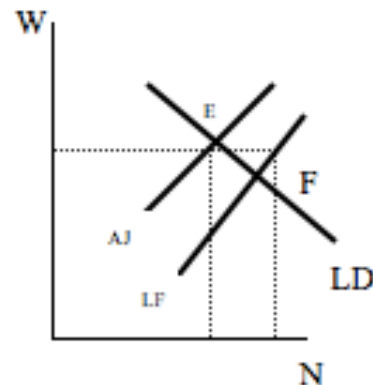
- to bezrobocie związane z cyklicznymi zmianami produktywności gospodarki. I tak:

1. W okresie recesji - spada popyt na towary i usługi oferowane przez przedsiębiorstwa, co wywołuje spadek produkcji. Spadek produkcji wywołuje zaś spadek zapotrzebowania na pracę, co prowadzi do pojawienia się bezrobocia cyklicznego.
2. W okresie koniunktury- popyt na towary i usługi oferowane przez przedsiębiorstwa wzrasta, co wywołuje wzrost produkcji. Wzrost produkcji powoduje wzrost zapotrzebowania na pracę, co prowadzi do stopniowego zaniknięcia bezrobocia cyklicznego.².

Bezrobocie równowagi i nierównowagi

Równowaga na rynku pracy oznacza, że zapotrzebowanie na prace zrównuje się z oferta pracy (E), rozumianą jako liczba osób przyjmujących propozycje pracy za daną płacę realną. Istnieje wówczas bezrobocie dobrowolne, czyli naturalne (odcinek EF). Typowymi przykładami bezrobocia równowagi jest bezrobocie frykcyjne i strukturalne. Jeśli realna płaca jest wyższa od płacy, której odpowiada równowaga na rynku pracy, pojawia się bezrobocie przymusowe (odcinek AB) - liczba osób skłonnych podjąć pracę za określona płacę realną ale nie mogąca znaleźć zatrudnienia. Natomiast niedobór rąk do pracy (odcinek CD) istnieje przy płacy realnej niższej od płacy równowagi.³

Nierównowaga bezrobocia - rozumiane zwykle jako swoista „reszta” bezrobocia (a zarazem ta jego część, która nie znajduje już nawet choćby tylko „teoretycznych” uzasadnień, co do racjonalności ekonomicznej i społecznej swego istnienia). Jak powstaje bezrobocie nierównowagi?

a) ujęcie neoklasyczne → rynek skuteczny. W warunkach wolnorynkowej gospodarki występuje tendencja do ustalania się na rynku pracy stanu równowagi. Bezrobocie tłumaczone jest ograniczeniami w swobodnym działaniu mechanizmu rynkowego na rynku pracy (usztynianie płac bo związki zawodowe działają) → aktywna ingerencja państwa w procesy gospodarcze nie jest potrzebna do zwalczania bezrobocia

b) ujęcie keynesowskie → rynek nieskuteczny. Uważa się, że istnieje stale nadwyżka podaży siły roboczej nad popytem na nią, bo nie ma wystarczającego popytu na towary w warunkach wolnorynkowych gospodarki. Założenie sztywności płac nominalnych. Założenie o konieczności aktywnej ingerencji państwa w procesy gospodarki w celu zwalczania bezrobocia.³

Bezrobocie krótkookresowe - do 3 miesięcy bez zatrudnienia.

Bezrobocie średniookresowe - od 3 do 12 miesięcy bez zatrudnienia.

Bezrobocie długookresowe - dotyczy osób, które pozostają bez pracy od 6 do 12 miesięcy. Może przekształcić się w bezrobocie długotrwałe, bowiem czym dłuższa przerwa w pracy, tym maleją szanse na ponowne jej uzyskanie. Rosnące wymagania pracodawców, zmiany technik i organizacji pracy, konieczność uzupełniania kwalifikacji lub w ogóle zmiany zawodu nie sprzyjają skracaniu okresu pozostawania bez pracy.

Bezrobocie długotrwałe (chroniczne) - trwa znacznie dłużej niż 12 miesięcy.⁴

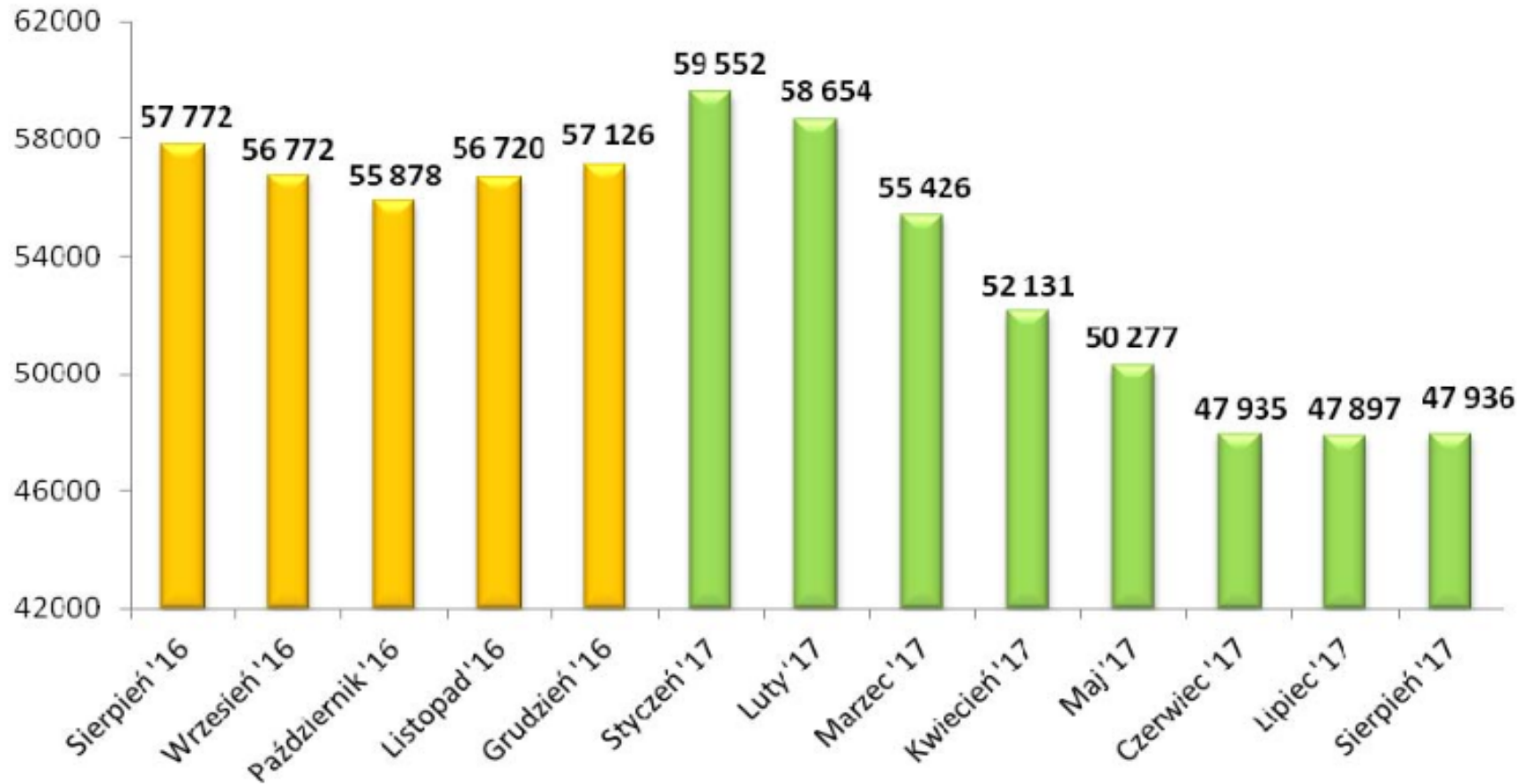

Bezrobocie sezonowe - ma charakter cykliczny i wynika z sezonowości produkcji, na ogół bezpośrednio lub pośrednio uzależnionej od warunków klimatycznych.

Bezrobocie pokoleniowe - dotykające całe rodziny, gdy negatywne wzorce zachowań związane z długotrwałym okresem pozostawania bez pracy są dziedziczone przez dzieci i/lub współmałżonków.

Liczba bezrobotnych w okresie od sierpnia 2016 r. do sierpnia 2017 r.

WOJEWÓDZTWO /Podregion /Powiaty	Bezrobotni zarejestrowani w tysiącach	Stopa bezrobocia (do aktywnych zawodowo) w %	Bezrobotni zarejestrowani w tysiącach	Stopa bezrobocia (do aktywnych zawodowo) w %
POLSKA	1383,4	8,5	1136,1	7,0
Woj. ŚWIĘTOKRZYSKIE	58,7	11,0	47,9	9,1
PODREGION 52 - KIELECKI	38,6	12,2	31,6	10,2
kielecki	10,1	13,8	8,2	11,5
konecki	4,6	15,1	3,7	12,5
ostrowiecki	5,8	15,1	4,8	12,6
skarżyski	5,1	19,9	4,1	16,5
starachowicki	4,4	11,4	3,8	10,1
m. Kielce	8,6	7,8	6,9	6,4
PODREGION 53 - SANDOMIERSKO - JĘDRZEJOWSKI	20,1	9,2	16,4	7,6
buski	2,2	6,0	1,5	4,3
jędrzejowski	3,5	9,9	2,8	8,2
kazimierski	1,6	9,4	1,4	8,4
opatowski	3,5	15,2	2,9	13,0
pińczowski	1,4	8,0	1,2	6,8
sandomierski	3,2	8,6	2,7	7,5
staszowski	2,9	9,1	2,3	7,3
włoszczowski	1,8	8,9	1,5	7,1

Liczba bezrobotnych
zarejestrowanych
oraz stopa bezrobocia
według GUS

Stan
na koniec lutego 2017
oraz
na koniec sierpnia 2017⁶.

W pierwszym półroczu 2017 roku powstało 390,6 tys. nowych miejsc pracy, głównie w sektorze prywatnym (93%). Nowe miejsca pracy zostały utworzone najliczniej w zbiorowości podmiotów zatrudniających do 9 osób (49,9%).

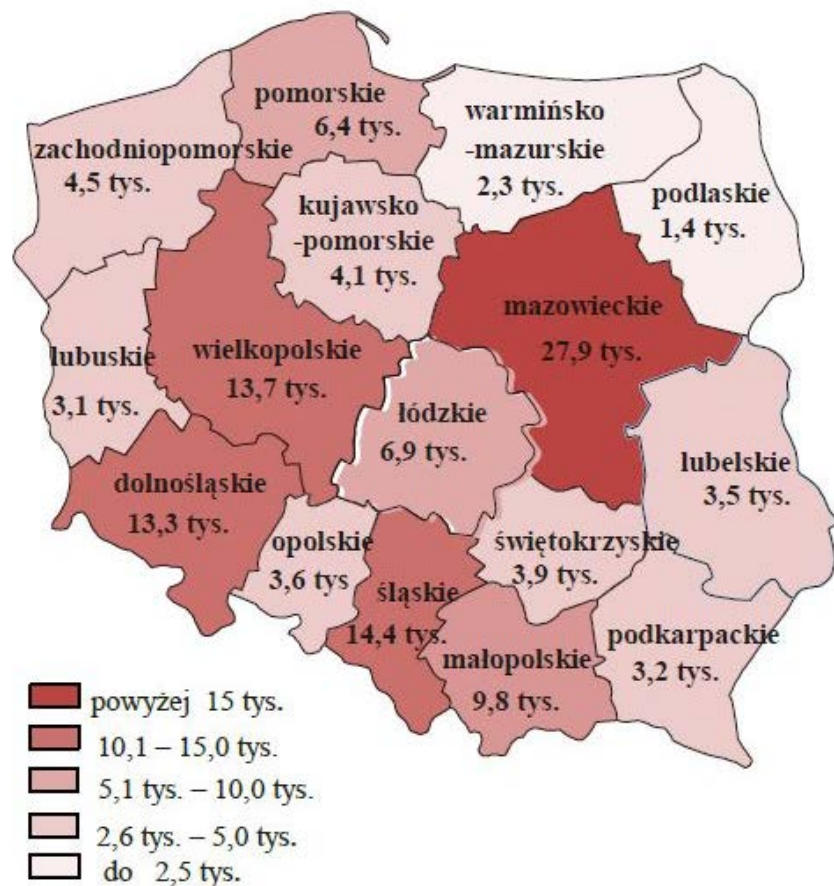
W ciągu I półrocza 2017 najwięcej nowych miejsc pracy powstało w województwie mazowieckim - 84,3 tys. (21,6%), śląskim - 51,6 tys. (13,2%) oraz wielkopolskim - 41,9 tys. (10,7%).

Najmniej nowo utworzonych miejsc pracy wystąpiło w województwie podlaskim - 7,0 tys. (1,8%), opolskim - 7,6 tys. (1,9%) oraz lubuskim - 9,4 tys. (2,4%)

Nowo utworzone miejsca pracy powstały głównie w jednostkach prowadzących działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych (23,6%), przetwórstwa przemysłowego (19,8%) oraz budownictwa (12,6%).

Wolne miejsca pracy według województw w końcu II kwartału 2017 (w tys.)

W końcu II kwartału 2017 największą liczbą ofert pracy dysponowało województwo mazowieckie (22,9%), a jedna z najskromniejszych ofert wolnych miejsc pracy wystąpiła w województwie podlaskim (1,1%)⁷.

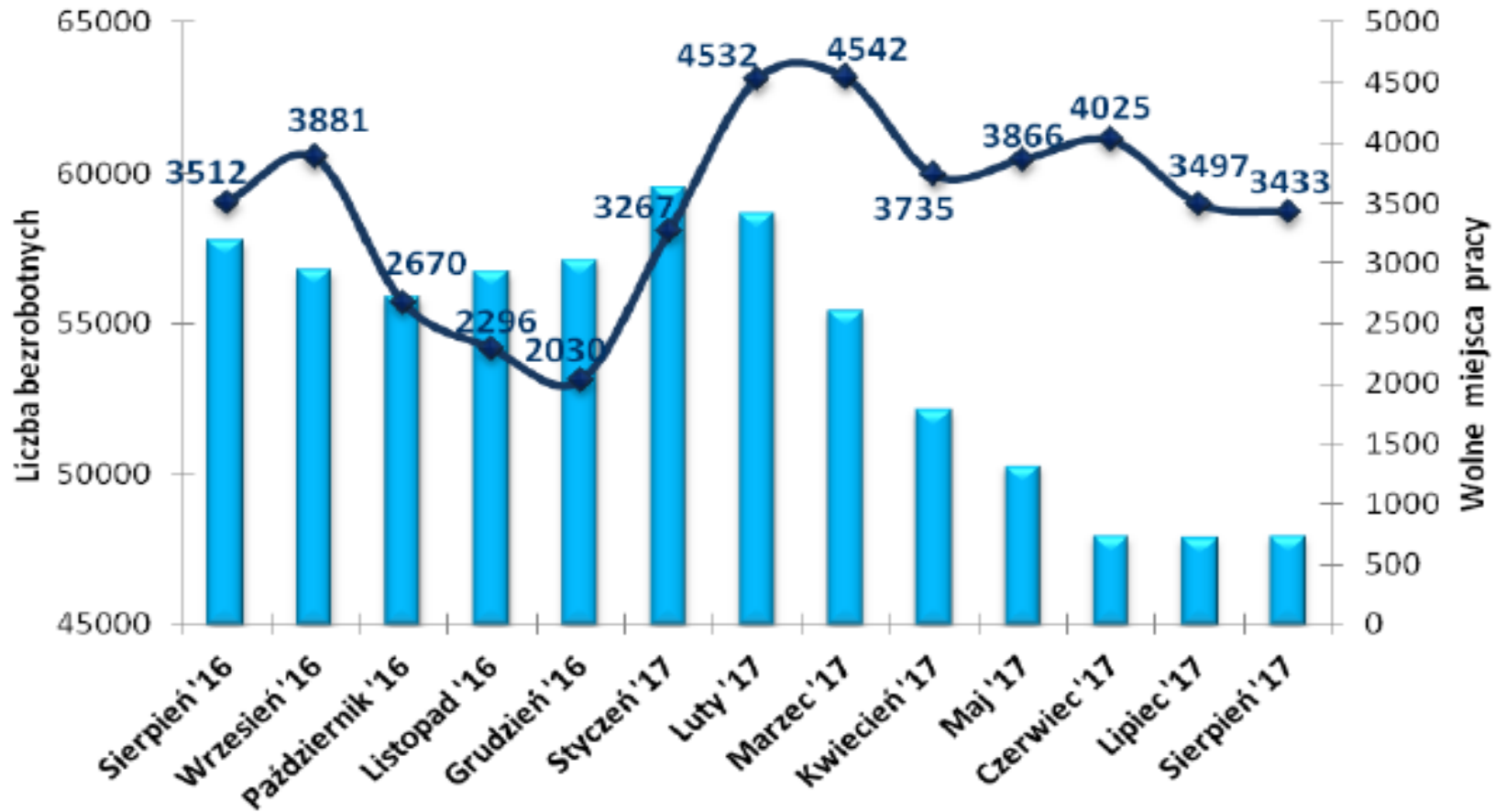
W końcu II kwartału 2017 r. nie obsadzone było jeszcze 24,8 tys. (12,1%) nowo utworzonych miejsc pracy, głównie w sektorze prywatnym (93,3%) oraz w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób (48,9%).

Najwięcej wolnych nowo utworzonych miejsc pracy pozostało w województwie mazowieckim - 6,7 tys. (27,1%), śląskim - 3,4 tys. (13,6%) oraz małopolskim - 2,9 tys. (11,7%), najmniej zaś w województwie warmińsko-mazurskim - 0,1 tys. (0,6%), lubuskim - 0,3 tys. (1,1%) i podlaskim - 0,4 tys. (1,4%).

Nowo utworzone miejsca pracy były nie obsadzone głównie w jednostkach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (27,5%), handlu; napraw pojazdów samochodowych (10,9%), oraz informacji i komunikacji (10,8%). Przeznaczone były one głównie dla specjalistów (22,8%), robotników przemysłowych i rzemieślników (17,6%) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (14,8%).

Liczba bezrobotnych oraz wolne miejsca pracy zgłoszone od sierpnia 2016 roku do sierpnia 2017 roku^{5.}

liczba bezrobotnych

wolne miejsca pracy

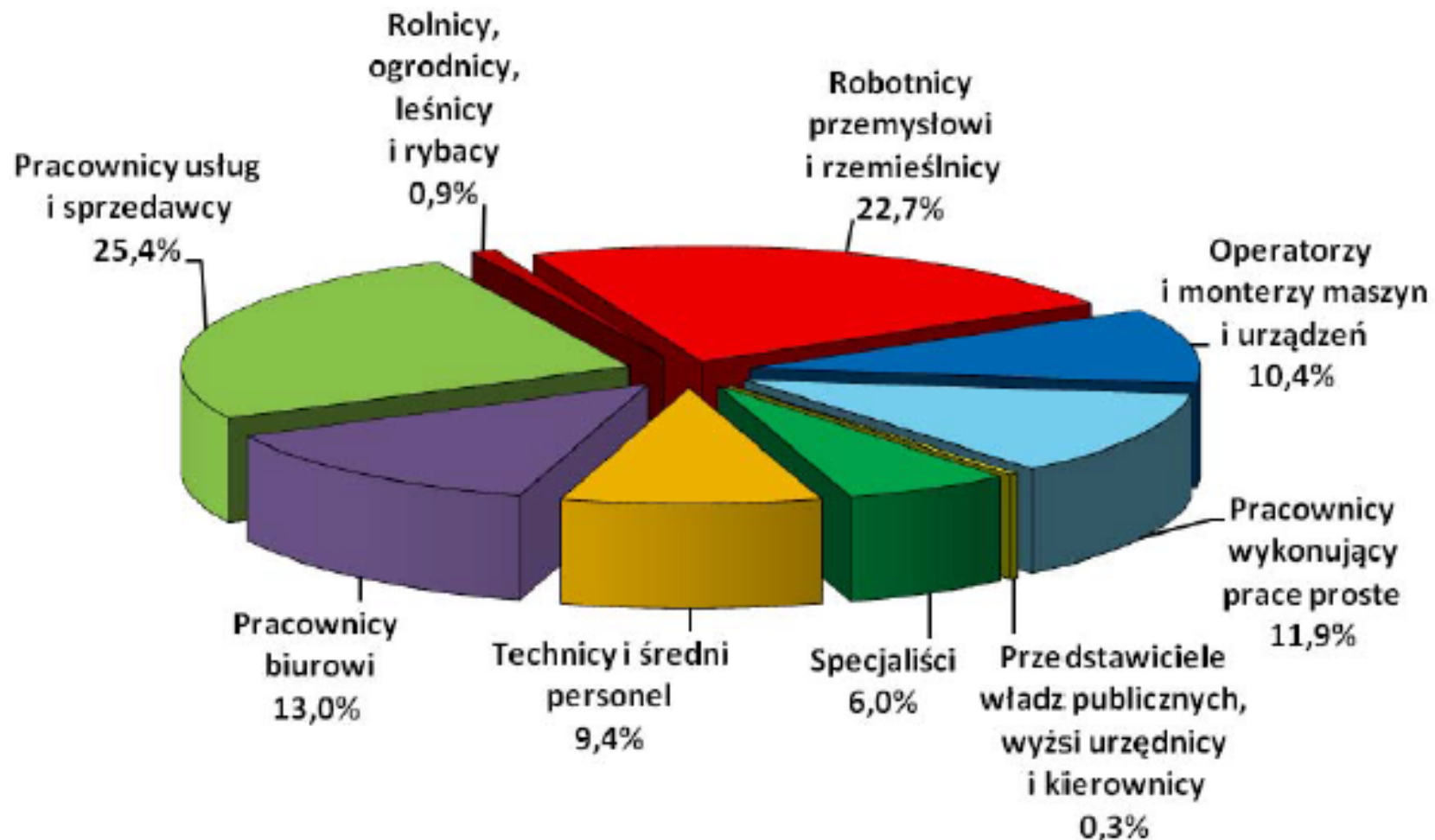
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w I-IX 2016 roku (rok poprzedni = 100%)

133,5% administrowanie i działalność wspierająca	107,0% transport i gospodarka magazynowa	105,8% informacja i komunikacja	101,9% Ogółem
103,7% budownictwo	100,2% przetwórstwo przemysłowe	99,6% zakwaterowanie i gastronomia	
98,0% handel; naprawa pojazdów samochodowych	97,7% obsługa rynku nieruchomości	90,6% działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	

Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach.

Struktura wolnych miejsc pracy według zawodów w okresie 8 miesięcy 2017 roku ^{5.}

Na podstawie zrealizowanej w I połowie 2016 roku VII edycji badania obejmującego 1000 pracodawców sektora prywatnego wynika, że planowane przez nich ruchy kadrowe do końca roku 2017 polegać będą w głównej mierze (w 88%) na zatrudnianiu nowych pracowników.

Najczęściej zamiar zwiększenia posiadanych zasobów kadrowych zgłaszali pracodawcy działający w branżach związanych z informacją i komunikacją, działalnością profesjonalną, naukową i techniczną oraz działalnością związaną z kulturą, rozrywką i rekreacją.

Spośród pracodawców poszukujących nowych pracowników aż 37% doświadczyło trudności ze znalezieniem odpowiednich kandydatów do pracy. Jako najczęstszy powód tych trudności wskazywano niespełnianie oczekiwań pracodawcy (77% respondentów), w głównej mierze wynikające z braku lub nieadekwatnych kompetencji i umiejętności kandydatów.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe w skali województwa

W poszczególnych powiatach sytuacja różni się znacząco ze względu na odmienny charakter lokalnych rynków pracy.

Zapotrzebowanie na pracowników uwarunkowane jest lokalizacją dużych zakładów pracy oraz strukturą branżową firm.

Najwięcej zawodów, w których prognozowany jest deficyt, wystąpi w Kielcach i w powiecie kieleckim oraz sandomierskim (po 36), opatowskim (34) i ostrowieckim (29).

Natomiast najwięcej zawodów nadwyżkowych odnotujemy w powiatach: skarżyskim (58), jędrzejowskim, Kielcach i kieleckim (po 30) oraz staszowskim (28).

Zawody deficytowe

Na poziomie regionu wyodrębniono 15 zawodów deficytowych. Przewiduje się, że w grupie profesji najbardziej poszukiwanych w 2017 roku znajdą się:

Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych - utrzymuje się duże zapotrzebowanie na pracowników z odpowiednimi uprawnieniami (prawo jazdy kategorii C oraz C+E, uprawnienia na przewóz rzeczy lub ADR - przewóz paliw i innych materiałów niebezpiecznych) i doświadczeniem. Znajomość języków obcych jest szczególnie pożądana w transporcie międzynarodowym.

W przypadku tej grupy deficyt prognozowany jest we wszystkich powiatach, przy czym najsilniej odczuwalny będzie w powiatach: buskim, jędrzejowskim, pińczowskim, sandomierskim, starachowickim oraz staszowskim.

Spawacze - pracodawcy nadal mają problemy ze znalezieniem odpowiednio wykwalifikowanych pracowników z zakresu metody spawania MIG/MAG oraz TIG. Poszukiwane są osoby z aktualnymi uprawnieniami oraz doświadczeniem. **Deficyt spawaczy będzie miał miejsce w 12 powiatach,** tylko w powiatach jędrzejowskim i kazimierskim popyt i podaż będą się równoważyć.

Pielęgniarki i położne - główną przyczyną deficytu są przedawnione uprawnienia zawodowe osób, które nie wykonywały zawodu przez ponad 5 lat. Spora grupa pielęgniarek nie jest zainteresowana podjęciem pracy w zawodzie ze względów zdrowotnych. Ponadto część pielęgniarek, z uwagi na niskie wynagrodzenia oferowane w kraju, decyduje się na emigrację zarobkową. **W 11 powiatach wystąpi deficyt,** w powiatach pińczowskim i włoszczowskim zapotrzebowanie na pielęgniarki i położne będzie się równoważyć z ich dostępnością, zaś w skarżyskim prognozowana jest nadwyżka poszukujących pracy.

Samodzielni księgowi – do wykonywania zawodu niezbędne jest kilkuletnie doświadczenie na stanowisku księgowego oraz znajomość ustawy o rachunkowości, międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej i prawa podatkowego. Oczekuje się również certyfikatu uprawniającego do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych. Wielu kandydatów do pracy nie posiada doświadczenia w samodzielnej pracy i nie potrafi obsługiwać księgowych programów komputerowych. **Samodzielnych księgowych będzie brakować w 11 powiatach**, zaś w powiatach jędrzejowskim, ostrowieckim oraz starachowickim wystąpi równowaga.

Fryzjerzy – głównym powodem deficytu jest fakt, iż pracodawcy poszukują wykwalifikowanych i doświadczonych pracowników, natomiast w rejestrach urzędów pracy jest bardzo duża grupa osób bez przygotowania praktycznego lub z długą przerwą w wykonywaniu zawodu. Osoby te często nie chcą podjąć pracy w zawodzie ze względu na nieatrakcyjne warunki płacowe, lub preferują pracę na własną rękę w szarej strefie. Deficyt przewidywany jest w 9 powiatach: buskim, opatowskim, ostrowieckim, pińczowskim, sandomierskim, skarżyskim, starachowickim oraz kieleckim i w Kielcach.

Przedstawiciele handlowi - Cechą idealnego handlowca jest umiejętność łączenia kompetencji miękkich z wiedzą i umiejętnościami przyswojonymi w trakcie kariery zawodowej. Poszukiwane są osoby, które z łatwością nawiązują kontakt, prowadzą negocjacje handlowe oraz utrzymują pozytywne relacje z klientem. Problemy z naborem wynikają także z faktu, iż oferty pracy, opierające się głównie na prowizji od wyników, wydają się z punktu widzenia pracownika mało atrakcyjne. Często warunkiem przyjęcia do pracy na stanowisko przedstawiciela handlowego jest posiadanie własnego samochodu, a także założenie działalności gospodarczej. Deficyt prognozowany jest w 9 powiatach, tj. buskim, kazimierskim, koneckim, opatowskim, ostrowieckim (w powiecie tym przewidywane jest duże zapotrzebowanie na przedstawicieli medycznych), sandomierskim, starachowickim oraz kieleckim i w Kielcach.

Ślusarze - Kandydat do pracy bez odpowiedniej wiedzy i umiejętności nie poradzi sobie np. w koncernie produkującym podzespoły dla przemysłu motoryzacyjnego.

Często obowiązki ślusarza narzędziowego obejmują np. obsługę szlifierek elektromagnetycznych, jak również wykonywanie detali według wzoru lub rysunku. Ponadto prace ślusarskie najczęściej wymagają posiadania dodatkowych umiejętności, np. z zakresu spawania czy obróbki skrawaniem.

Lekarze -nieatrakcyjne warunki płacowe decydują o odpływie wykwalifikowanego personelu medycznego, który decyduje się na migrację zarobkową. Deficyt prognozowany jest w następujących powiatach: koneckim, opatowskim, ostrowieckim, pińczowskim, skarżyskim, starachowickim oraz kieleckim i w Kielcach.

Blacharze i lakiernicy samochodowi - poszukiwane są osoby z doświadczeniem. Obserwuje się zjawisko braku motywacji do podjęcia legalnego zatrudnienia z powodu korzystniejszych stawek płacowych w szarej strefie.

Deficyt prognozowany jest w 8 powiatach, tj. kazimierskim, koneckim, pińczowskim, skarżyskim, starachowickim, włoszczowskim oraz kieleckim i w Kielcach.

Piekarze - problem w znalezieniu odpowiednich kandydatów do pracy w piekarni wynika głównie z nieatrakcyjnych warunków pracy: praca w godzinach nocnych i związane z tym trudności z dojazdem do pracy, kontakt z alergenami, zapylenie. Kolejną barierą są również nieatrakcyjne warunki płacowe, obecnie pracodawcy często zatrudniają cudzoziemców na umowę zlecenie za minimalne wynagrodzenie. Deficyt piekarzy przewidywany jest w 8 powiatach: koneckim, ostrowieckim, pińczowskim, sandomierskim, starachowickim, włoszczowskim oraz kieleckim i w Kielcach.

Betoniarze i zbrojarze - Poszukiwane są przede wszystkim osoby z doświadczeniem i znajomością nowych technologii stosowanych w budownictwie oraz chętne do pracy w delegacjach.

Deficyt pracowników budowlanych wykonujących elementy betonowe i żelbetonowe dotyczyć będzie 7 powiatów (buskiego, opatowskiego, skarżyskiego, starachowickiego, włoszczowskiego oraz kieleckiego i Kielc).

Kelnerzy i barmani - w przypadku osób obsługujących klientów w restauracjach/kawiarniach najważniejszą cechą jest zdolność nawiązywania kontaktu z klientem. Od osób aplikujących na te stanowiska często wymagana jest znajomość języków obcych. W zawodach tych występuje duża rotacja kadr, z uwagi na nieatrakcyjne warunki płacowe, jak również niespełnianie wysokich oczekiwań pracodawców. Deficyt prognozowany jest w 7 powiatach (buskim, kazimierskim, opatowskim, ostrowieckim, sandomierskim oraz kieleckim i w Kielcach).

Masarze i przetwórcy ryb - deficyt potencjalnych pracowników w zakładach ubojowych i wędliniarskich wynika m.in. z braku chętnych do pracy w branży mięsnej. Spowodowane jest to ciężkimi warunkami pracy (praca zmianowa, wymagająca dużej siły fizycznej) i nieatrakcyjnymi warunkami płacowymi. Osoby poszukujące pracy w tych zawodach często wyjeżdżają za granicę, gdzie otrzymują satysfakcjonujące wynagrodzenie, natomiast polscy pracodawcy za bardzo niskie stawki płacowe (za minimalne wynagrodzenie) zatrudniają cudzoziemców. Deficyt będzie odczuwalny w 7 powiatach (opatowskim, pińczowskim, skarżyskim, starachowickim, włoszczowskim oraz kieleckim i w Kielcach).

Mechanicy pojazdów samochodowych - praca mechanika wymaga ciągłego doskonalenia w zakresie znajomości nowoczesnych technologii, ponieważ większość pojazdów wyposażona jest dziś w skomplikowane elektroniczne i komputerowe układy. Pracodawcy poszukują osób z odpowiednimi kwalifikacjami i wiedzą praktyczną. W powiatach, gdzie występuje deficyt pracowników, miejscowym kandydatom brakuje przede wszystkim doświadczenia i chęci do pracy. Brak motywacji do podjęcia legalnego zatrudnienia wynika z wyższych stawek płacowych osiąganych w szarej strefie.

Krawcy i pracownicy produkcji odzieży - głównym powodem niespełnienia oczekiwań pracodawców są przedawnione kwalifikacje kandydatów do pracy spowodowane długą przerwą w zatrudnieniu. W przypadku osób, które pracowały w dużych zakładach, problem dotyczy zawężonych kwalifikacji, gdyż przez wiele lat wykonywali ten sam, wąski zakres prac. W dużej mierze ciężkie warunki pracy (praca na akord) i stosunkowo niskie płace nie motywują do uzupełnienia kwalifikacji. Dodatkowo utrudnieniem w podjęciu zatrudnienia mogą być przeciwwskazania zdrowotne.

Zawody nadwyżkowe

Świętokrzyski Barometr zawodów na 2017 rok wskazuje **19 zawodów nadwyżkowych**.

Do zawodów, w których nadpodaż poszukujących pracy wystąpi we wszystkich powiatach, należeć będą **ekonomiści** oraz **pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej**.

W przypadku ekonomistów nadwyżka wynika z dużej liczby zarówno absolwentów techników, jak i specjalistów kończących wyższe uczelnie. Nadpodaż w przypadku drugiej profesji wiąże się z dużą popularnością zawodu szkolnego technik hotelarstwa. Po ukończeniu szkoły w tym zawodzie znaczna grupa absolwentów nie jest w stanie znaleźć zatrudnienia w branży turystycznej.

Problem w znalezieniu zatrudnienia (dotyczy zawodów, w których nadwyżka prognozowana jest w co najmniej 8 powiatach) będą mieli bezrobotni: **specjaliści z dziedzin społecznych** (filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy oraz socjologowie i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych), **specjaliści nauczania i wychowania** (pedagodzy, nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących oraz nauczyciele nauczania początkowego), **urzędnicy i specjaliści związani z usługami publicznymi** (pracownicy socjalni, pracownicy administracyjni i biurowi, specjaliści administracji publicznej), poszukujący zatrudnienia w **branży rolniczej** (rolnicy i hodowcy oraz specjaliści rolnictwa i leśnictwa).

Trudności w podjęciu pracy nie ominą absolwentów szkół średnich zawodowych, głównie techników technologii żywności, techników żywienia i gospodarstwa domowego (specjalistów technologii żywności i żywienia), techników bezpieczeństwa i higieny pracy, techników ochrony środowiska (pracowników ds. ochrony środowiska i BHP), techników mechaników, techników informatyków oraz techników budownictwa.

Liczne roczniki kończących szkołę w tych zawodach zasilają szeregi bezrobotnych, często pozostając w rejestrach przez długi czas. Ich szanse na zatrudnienie w swoim zawodzie są niewielkie, ze względu na brak doświadczenia i praktycznych umiejętności.

W 2017 roku nadwyżka poszukujących pracy będzie miała miejsce również w przypadku inżynierów inżynierii środowiska (wynika z dużej liczby absolwentów oraz małej liczby ofert pracy) oraz obywateli (zapotrzebowanie jest znikome, a bezrobotni to często osoby powyżej 50 roku życia, długotrwale pozostające bez pracy).

Źródła:

1. Leksykon rynku pracy, Krajowy Urząd Pracy, Warszawa 1997.
2. <http://www.szkolnictwo.pl>
3. <http://notatki-studenckie.pl>
4. <http://www.mojebezrobocie.pl>
5. <http://www.wup.kielce.pl/images/stories/statystyki/informacje/2017/08.pdf>
6. <https://stat.gov.pl>
7. <http://www.egospodarka.pl/143507,Praca-w-Polsce-I-VI-2017,1,39,1.html>
8. Barometr zawodów 2017 - WUP w Kielcach - Kraków 2016r.
9. Badanie zapotrzebowanie na zawody i kwalifikacje w woj. Świętokrzyskim... - EPRD - Kielce czerwiec 2016r.
10. Urząd Statystyczny w Kielcach
11. Opracowania własne

Dziękuję za uwagę

Katarzyna Piżuch - doradca zawodowy

Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach

ul. Kolberga 4

25 - 620 Kielce

tel. 41 367 11 00

fax. 41 367 11 99

mail: kiki@praca.gov.pl

